

відновлення держави. Однак, крім кількісної втрати людського потенціалу, існує суттєва загроза втрати його якісної складової через втрати у навчанні українських дітей. Неможливість налагодження якісного та безперервного навчального процесу загрожує державі втратами, що за попередніми оцінками складають 90 млрд дол. США [3].

Список використаних джерел:

1. Lives on Hold: Profiles and Intentions of Refugees from Ukraine. URL: <https://data.unhcr.org/en/documents/details/94176>.
2. Звіт про внутрішнє переміщення в Україні опитування загального населення раунд 7. 23 липня 2022 року. URL: <https://displacement.iom.int/reports/zvit-pro-vnutrishne-peremischennya-v-ukraini-opituvannya-zagalnogo-naselennya-raund-7-23>.
3. Angrist, N, S Djankov, P Goldberg and H Patrinos (2022), “The loss of human capital in Ukraine”, VoxEU.org, 27 April. URL: <https://cepr.org/voxeu/columns/loss-human-capital-ukraine>.

ДО ПИТАННЯ ПРО КУЛЬТУРНУ ГЕТЕРОГЕННІСТЬ МІСТА

Ю. Д. ХОМЕНКО, студентка Навчально-наукового
Інституту економіки і менеджменту
Л. О. РАДІОНОВА, канд. філос. наук, доцент,
доцент кафедри філософії і політології
*Харківський національний університет міського
господарства імені О. М. Бекетова
61002 Україна, м. Харків, вул. Маршала Бажанова, 17
sociopolis@ukr.net*

Соціальний простір міста включає різні типи просторів (культурний, етнічний, комунікаційний, інформаційний і т.д.), і кожному типу відповідає свій набір властивостей і характеристик [1]. Найбільший інтерес для нас становить локальний міський полікультурний інформаційно-комунікативний простір. Тут дотримується основна ознака полікультурного простору – кількість різноманітних етнічних культур та їх носіїв однієї території. Для міста (насамперед – найбільшого) воно значно вище, ніж для сільської місцевості. Відштовхуючись від класифікації сучасних міст на малі (до 50 тисяч жителів), середні (50—100 тисяч), великі (100—250 тисяч), величезні (250—500 тисяч), найбільші (500 тисяч — 1 мільйон і більше, що виділяються часто у міста-мільйонери), можна стверджувати, що стійкий зв'язок між типом міста, виділеним за кількістю жителів, і кількістю присутніх етнічних культур, напевно, відсутній, але сам собою фактор збільшення жителів та зміни статусу впливає на етнонаціональний склад населення. Як зазначає Л. О. Радіонова, причини тут мають прагматичний характер: можливість працевлаштування; є наявність житлоплощі (навіть,

якщо це не придбання житла); отримання хоча б мінімального набору соціальних послуг [1]. Таким чином, місто спочатку є осередком міграційних потоків, і чим більше місто, тим ці потоки інтенсивніші. Зростання міграційних потоків залежить також від зовнішніх факторів, наприклад війни, соціально-економічної політики держави, географічного розташування міста.

Місто внаслідок перенаселення та відповідного ритму життя має підвищено агресивне середовище, яке посилює конфлікти і місто, у свою чергу, заряджається від таких. Також, щільність населення передбачає постійні контакти, у яких збереження етнічної, культурної ідентичності набуває особливого значення. Загальний міський спосіб життя впливає на культурні стереотипи, що призводить до формування «гібридних» суперечливих у своїй онтології патернів. Загалом полікультурність – найважливіший атрибут будь-якої сучасної міської спільноти. Зустріч різних культур у місті, «різні мови, різноликий наповн, різні манери та одяг – усе це посилює культурну гетерогенність міста» [2].

Полікультурний інформаційно-комунікативний простір вбудований у фізичне середовище території, що відбиває міське середовище. Міське середовище наповнене інформацією, оскільки містить відомості про цінності, традиції, історію, культурні патерни етнокультурних спільнот. Відомо, що в найбільшому місті (переважно, ніж на іншій території) існує достатня кількість будівель, вулиць, парків, скульптур та загалом артефактів, які мають особливе значення, тобто несуть значне смислове та інформаційне, культурне навантаження. Якщо йдеться про полікультурний простір, то в міському середовищі за визначенням мають бути місця, пов'язані з культурою різних (принаймні всіх основних) етнічних груп, а також місця, які своєю присутністю підтримують ідею багатоетнічного співтовариства, що склалося або формується.

Іншими словами, міське середовище саме по собі несе інформацію, не будучи безпосереднім комунікативним каналом. Відповідно, соціальний суб'єкт відчуває вплив полікультурного середовища міста на власну думку та соціальну поведінку. На думку М. Фуко, «архітектура має бути інструментом перетворення індивідів: впливати на тих, хто в ній знаходиться, керувати їхньою поведінкою, змінювати їх» [3]. Справді, архітектурне середовище найбільшого міста може сприяти або перешкоджати міжкультурним комунікаціям. Не можна забувати про соціально-онтологічну агресивну сутність середовища великого міста, його роблять безліч транспортних та інформаційних комунікацій. На цьому тлі, якщо ним не керувати, легко спалахують конфлікти.

Таким чином, комунікації, що виникають у полікультурному просторі, підтримуються міським середовищем, яке є чимось більшим, ніж просто фізичний простір. Пов'язано це з тим, що поряд із територіально-географічними маркерами, за допомогою яких можливе визначення меж інформаційно-комунікативного простору, існують історичні та культурні маркери, що яскраво представлені в окультуреному міському середовищі.

Невипадково М. Луман порівнює комунікацію з «яким історично-конкретно протікаючим, залежним від контексту подією» [4].

Для полікультурного інформаційно-комунікативного простору міста характерна, з одного боку, перманентність полікультурних інформаційних потоків, з другого, нестабільність цих потоків і орієнтація на інформаційні теми. Можливість споживання та обміну інформацією залежить як від фізичної кількості представників різноманітних культур, так і від їхньої потреби та мотивації до міжкультурних взаємодій.

Список використаних джерел:

1. Радионова Л. А., Радионова О. Н. Гетерогенность социокультурной памяти города / Міжнародна науково-практична конференція «Розвиток суспільних наук: європейські практики та національні перспективи» м. Львів, Україна, 27-28 грудня 2019.

2. Радионова Л. О., Стадник Г. В. Модель управління малим містом України: виклики сучасності / *Інфраструктура ринку*. 2019. № 28. С. 23-29.

3. Фуко М. Надзирать и наказывать. Рождение тюрьмы. URL : https://www.gumer.info/bibliotek_Buks/History/Fuko_Tyrm/06.php

4. Luhmann Niklas. Die Gesellschaft der Gesellschaft. I.1 Gesellschaftals soziales System. S. 11-189.

ОЦІНКА ВПЛИВУ ДІЯЛЬНОСТІ РЕГІОНАЛЬНИХ БАНКІВ РОЗВИТКУ НА ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ

З. С. ЧУДІК, студентка 4 курсу
Науковий керівник: СОКИРКО О. С., канд. екон. наук, доцент
Державний податковий університет
08205 Україна, м. Ірпінь, вул. Університетська, 31
zoriankacchudik@gmail.com

Важливим фактором розвитку економіки України є залучення іноземних інвестицій у державні підприємства. Найбільшими кредиторами українських підприємств серед міжнародних банків регіонального розвитку, можна виокремити Європейський інвестиційний банк та Європейський банк реконструкції та розвитку.

Метою роботи є дослідження оцінки впливу діяльності регіональних банків розвитку на економіку України.

Європейський інвестиційний банк працює з Україною з 2007 року. Банк працює в Україні відповідно до Європейської політики сусідства, Східного партнерства та інших двосторонніх угод ЄС. Україна та Європейський інвестиційний банк з 2004 року розпочали створювати нормативно-правову бази, для того, щоб розпочати співпрацю та залучати кошти у різні проекти для підвищення темпів розвитку економіки України, а саме енергетичні, природоохоронні інфраструктурні та інші проекти [1].